

Iš ciklo „Rašytojų jubiliejinės sukaktys“

Gyvenimas mūsų – amžinas viesulas

Skirta lietuvių poetės
SALOMĖJOS NĖRIES
110-osioms gimimo metinėms

Salomėja Nėris

Parengė:

Šilutės F. Bajoraičio viešosios bibliotekos

Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyr. bibliotekininkė

Daiva Jucikaitė, 2015.

(1904-1945)

BIOGRAFIJA

Gimė **1904 m.** lapkričio 17 d. Kiršuose (Vilkaviškio r.) valstiečių Uršulės ir Simono Bačinskų šeimoje. Vaikystėje mėgo liaudies dainas ir pasakas. Anksti atsiskleidė jos gabumai literatūrai, dailei. Gimnazijoje redagavo ateitininkų laikraštėlį „Ateities žiedai“. 1921 m. pradėjo siųsti eilėraščius į Kaune leidžiamą „Tėvynės sargą“. 1924-1928 m. studijavo Lietuvos universiteto Teologijos-filosofijos mokslų fakultete.

MOKYKLA

Mokėsi Alvito pradžios mokykloje,
Marijampolės progimnazijoje,
vėliau – Vilkaviškio „Žiburio“
gimnazijoje.

Vilkaviškio "Žiburio" gimnazijos mokinės.
1921 m. birželio 12 d.

MOKYKLA

Poetė Salomėja Nėris tarp Vilkaviškio „Žiburio“ gimnazijos mokinių, 1923 m.

ŠEIMA

Šeimoje Salomėja Nėris buvo vyriausia. Turėjo dar du brolius – Bronių ir Viktorą, bei seserį Onutę.

Tėvas buvo apsišvietęs žmogus, jaunystėje palaikė ryšius su knygnešiais, simpatizavo socialistinėms idėjoms.

Motina, Uršulė Žemaitytė-Bačinskienė, kaip ir visi jos giminės, išsiskyrė religingumu, pamaldumu, vienas jos brolis buvo kunigas.

Salomėjos Nėries seneliai

Salomėja Nėris su vyru ir sūnumi Palemone.
Apie 1940 m.

Salomėja Nėris 1928-1940 m. mokytojavo Lazdijų, Panevėžio ir Kauno gimnazijose.

Salomėja Nėris (antroje eilėje viduryje) su auklėtinėmis, VI klasės mokinėmis. Panevėžys.

Salomėja Nėris 1924-1928 m. studijavo Kauno universiteto Teologijos-filosofijos fakultete lietuvių literatūros, vokiečių kalbos ir literatūros specialybę

S.Nėris (pirma iš kairės) Kauno universiteto Teologijos-filosofijos fakulteto studentų ir profesorių gegužinėje Pajiesyje. 1926 m. gegužės 2 d.

SALOMĖJOS NĖRIES MEMORIALINIS MUZIEJUS

Salomėja Nėris šiame name gyveno 4 metus.

Palemone įkurtas S. Nėries memorialinis muziejus. 2 aukštų namą su didžiuliu sodu suprojektavo ir 1937-1939 m. savo rankomis pastatė poetės vyras architektas ir skulptorius Bernardas Bučas. Netrukus jie apsigyveno šiame name. Nors poetė čia gyveno tik iki 1941 m., tai buvo vieninteliai namai, kuriuose ji galėjo jaustis tikra šeimininke.

SALOMĒJOS NĒRIES MEMORIALINIS MUZIEJUS

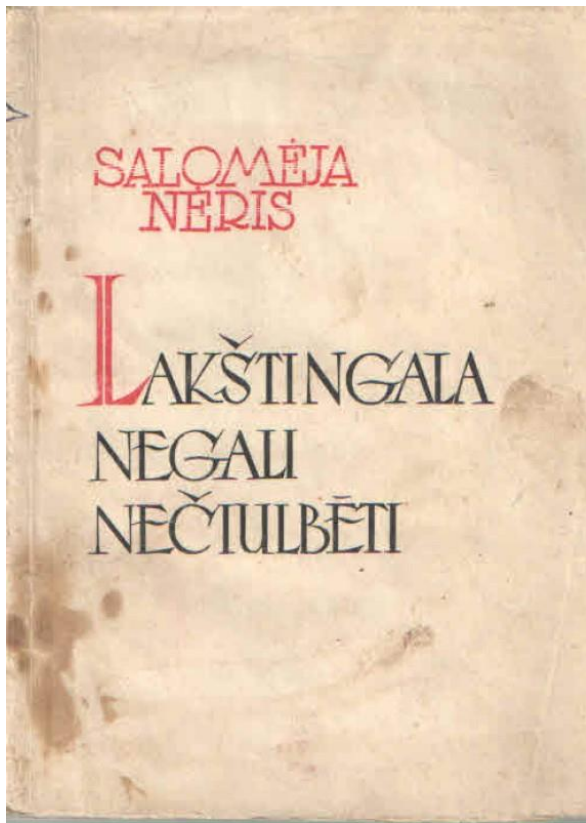
SALOMĖJOS NĖRIES MEMORIALINIS MUZIEJUS

Muziejuje atkurta autentiška to meto aplinka – 4 memorialiniai kambariai: miegamasis, svetainė ir darbo kambariai.

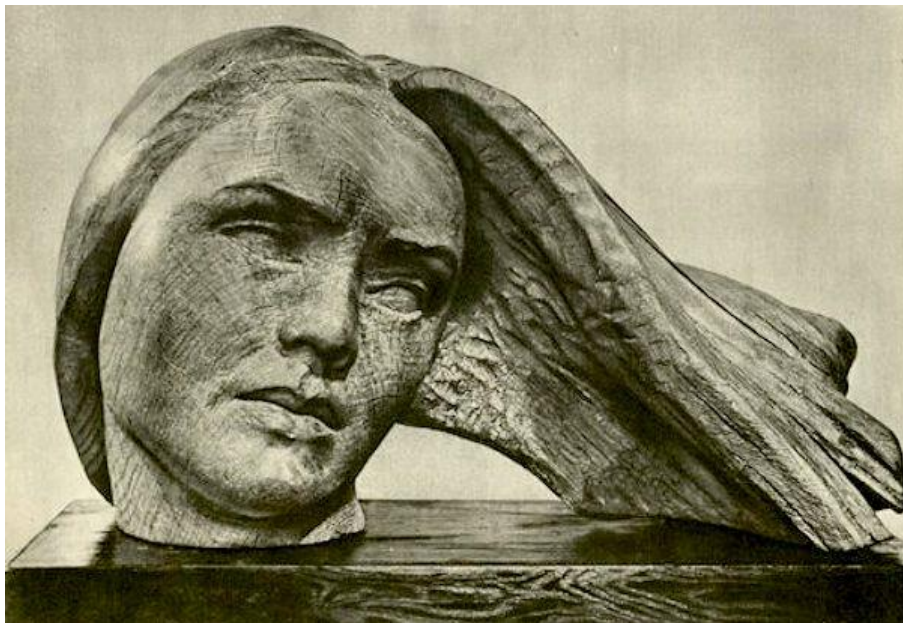
„Žmogaus ir gamtos ryšys yra amžinas, žmogus yra gamtos dalis. Žmogaus gyvenimas – tai pavasarinis žydėjimas, trumputis, bet nepaprastas stebuklas. Tai turime jausti ir atminti kiekvieną akimirką.“

Vytautas Kubilius

Salomėja Nėris Noskovų, pas kuriuos nuomojosi kambarį, sode

SALOMĖJOS NĖRIES atminties jamžinimas

Salomėjos Nėries skulptūra (Vilnius), 1974 metais suprojektuota architektų Gedimino Baravyko ir Gyčio Ramunio. Skulptorius - Vladas Vildžiūnas

SALOMĒJOS NĒRIES atminties jamžinimas

Salomėjos Neries kapas

Po 1923 m. lapkričio mėn. išspausdintu eilėraščiu „Jūra banguoja, jūra beribė“ pirmą kartą pasirašo *Nėries* slapyvardžiu. Nuo to laiko, ypač nuo 1924 m., jos eilėraščiai, pasirašyti *Nėries*, o vėliau *Salomėjos Nėries* slapyvardžiais, pradeda dažnai rodytis spaudoje.

Medalis „Salomėja Nėris“.
Autorius Petras Henrikas Garška.

Lietuvių poetė, lyrikė, subtiliausiai perteikusi moteriškąjį pasaulio jutimą, gyvenimo džiaugsmą ir skausmą.

Kambaryje Palemone. Apie 1940 m.

„Visa, kuo ir kam aš gyvenu, yra menas. Jis kaip saulė gaivino mane nuo lopšio dienų. Šioji saulė nušvies mano gyvenimo skeveldras, ir jos ne mažiau gražios ir brangios man bus. Kiekviena šukelė, spindulio atgaivinta, nauja saule .Visam pasauliui spindės.“

Salomėja Nėris

DAINUOK, ŠIRDIE, GYVENIMĄ

Dainuok, širdie, gyvenimą,
Padangę saulėtą ir gryną,
Ir debesėlj, vėjo genamą,
Ir smėlio taką per pušyną.

Dainuok gyvenimą lengvutį,
Be rimto, be švininio turinio, -
Kaip žvitriai skraidanti kregždutė,
Kaip svirtis, girgždanti prie šulinio.

Te neišsenkamo šaltinio ašaros
Užlies ugniavietę įkaitusią!
Dainuoki, jei gali, be ašarų,
Tegu iš skausmo žodžiai raitosi.

Salomėja Nėris